

hjemkomst

A dark, dramatic painting, likely a religious scene, featuring a man in a red cloak holding a child. The scene is dimly lit, with strong highlights on the figures. The man on the left has a long white beard and is looking down at the child. The child is wrapped in a light-colored cloth. To the right, another man with a beard and a red cloak stands looking towards the left. In the background, a woman's face is visible. The overall mood is somber and intimate.

EN PREKENSERIE OM DET Å KOMME HJEM

OM PREKENSERIEN

Fortellingen om «den bortkomne sønn» som Lukas gjengir sitt evangelium i kapittel 15 er en av de mest kjente og kjære lignelser Jesus har fortalt. En fortelling som Jesus bruker for å få frem et viktig poeng.

Vi vil i denne prekenserien sette søkelys på denne fortellingen. Men da også fra utgangspunktet til en bok som heter «den bortkomne sønn vender hjem» (The Return of the Prodigal Son) av Henri Nouwen (f. 1932 – d.1996). Nouwen var en nederlandsk katolsk prest og forfatter av en rekke bøker om den kristne tro. Fortsatt oversettes og utgis hans bøker til norsk. Sist hans bok med daglige andakter ved tittelen: «Du er elsket». Det er derfor en anbefaling å lese Nouwens bok. Boken er er tilgjengelig på de fleste bokhandlere. Boken kan også leses via nettsiden til Nasjonalbiblioteket(nb.no).

I sin bok om «den bortkomne sønn vender hjem» bruker Nouwen Rembrandt (1606-1669) og Jesu lignelse om denne fortellingen som et utgangspunkt for å se seg selv. Nouwen mener i boken at vi oss mennesker identifiserer oss som en av disse tre karakterene i Jesu lignelse: den yngste sønnen, den eldste sønnen eller Faren. Ifølge Nouwen er vårt mål å identifisere oss med Faren.

Faren representerer i Jesu fortelling Gud selv. Gud som elsker oss mennesker som sine barn betingelsesløst. Faren som står klar til å ta imot sine barn når vi vender hjem til han.

Det er på høy tid du følger ditt sanne kall – å være som en far som ønsker sine barn velkommen hjem uten å stille spørsmål, og uten å kreve noe igjen av dem.¹

For å kunne bli som Faderen må vi først bli klar over at vi er som hans to sønner i denne fortellingen. Den yngste sønnen som forstår han er kommet bort og søker å komme hjem til sin Far. Den eldste sønnen som lever hos sin far. Men som gjør dette av plikt og hvis tanker er ofte påvirket av misunnelse, sinne, irritasjon, stahet og motvilje.

Selv om det er i den fortellingen kun den yngste som fysisk reiser vekk. Så er også den eldste sønnen «bortkommen». Begge er ute av stand til å ta virkelig del i farens kjærlighet før de vender hjem til han.

Einar Christian Drange

Menighetsprest

¹ Nouwen, Henry, *Den bortkomne sønn vender hjem* (Oslo: Verbum, 1995), 30.

FØR DERE BEGYNNER

Oppbygningen av heftet

I dette heftet vil du finne de ulike søndagers avsnitt fra liknelsen om den bortkomne sønnen som det vil bli talt over på Gudstjenestene.

Disse avsnittene vil være utgangspunkt for samtaler i menighetens ulike livsnære grupper.

Tro på hjemmebane

Dere som har barn utfordres til å inkludere barna deres i bruken av dette heftet. Det dreier seg spesielt om det vi kaller "Tro på hjemmebane" - verdens viktigste arena for åndelig vekst! "På sengekanten" er tenkt for de minste barna, "Ved middagsbordet" er når hele familien er samlet og "I bilen" har vi tenåringen i tankene. Finn et tidspunkt i løpet av uka/dagen hvor dere bruker dette sammen. Husk å les gjennom det på forhånd for å justere og tilpasse det bedre til deres situasjon.

Gruppeopplegg

Gruppeopplegget er bygget opp rundt strukturen Opp-Inn-Ut.

OPP Handler om tilbedelse og fokusendring. Det er viktig at noen har forberedt dette litt på forhånd. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, forandre vil det være naturlig å lytte. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme. Det er ønskelig at dere setter av minst 10 min. av kvelden til dette.

INN Stedet for Bibellesning, samtale og bønn for og med hverandre. Her møter vi bibelteksten og lar den tale til oss! De to første spørsmålene vil være «tilgjengelig» å kunne svares på av «alle». Spørsmål 3-4 vil være «dypdykk» spørsmål for de som ønsker studere bibelteksten og betydningen nærmere.

UT Ikke hopp over dette punktet, men la dere utfordre til å bety en forskjell for noen. Jobb med minst 2 prosjekter i løpet av denne perioden. (se s. 34) Be jevnlig for mennesker utenfor menighetsfellesskapet! Bruk skjemaet på side 35 for å bruke det 3 i BØNN skjemaet

DEN YNGSTE SØNNEN

Tema på Gudstjenesten 10.01.2021

¹¹ Jesus sa: «En mann hadde to sønner. ¹² Den yngste sa til faren: 'Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.' Han skiftet da sin eiendom mellom dem. ¹³ Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. ¹⁴ Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. ¹⁵ Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. ¹⁶ Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe.

¹⁷ Da kom han til seg selv og sa: 'Hvor mange leiekarer hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! ¹⁸ Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. ¹⁹ Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.' ²⁰ Dermed brøt han opp og dro hjem til faren.

Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. ²¹ Sønnen sa: 'Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.' ²² Men faren sa til tjenerne sine: 'Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. ²³ Og hent gjøkalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. ²⁴ For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.' Og så begynte festen og gleden.

²⁵ Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. ²⁶ Han ropte på en av karene og spurte hva som var på ferde. ²⁷ 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' ²⁸ Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. ²⁹ Men han svarte faren: 'Her har jeg tjent deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. ³⁰ Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' ³¹ Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. ³² Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»

HOVEDTANKER OM DEN YNGSTE SØNNEN

Den yngste sønnen representerer det å forlate «hjemmet», senteret for Guds kjærlighet. Ved å være hjemme så vil han oppleve og erfare sin fars kjærlighet. Men han vender å forlate dette og reise sin egen vei. Faren lar sin sønn reise fordi kjærligheten vil ikke tvinge noen inn i en relasjon man ikke lenger vil være del av.

TIL SAMTALE

I bilen

Hvordan kan vi lære å sette pris på det Gud har allerede gitt oss?

Ved middagsbordet

Hva er det av det Gud har gitt deg du setter mest pris på?

På sengekanten

- Den yngste sønnen ombestemte seg og dro hjem igjen. Hva tror du han tenkte ?
 - Hvordan er det for oss å be om tilgivelse når vi har gjort noe galt? (Flaut eller modig)
-

SPØRSMÅL TIL LIVSNÆRE GRUPPER

Icebreaker

Har du noen gang tatt en liten eller stor avgjørelse i livet ditt som du følte var rett men viste seg å ha dumme konsekvenser? Fortell!

OPP

INN Les bibelteksten

Samtal om disse spørsmålene:

- Hva er det som gjør at den yngste sønnen til slutt søker hjemover?
- Tenk deg at den yngste sønnen møter storebroren sin på hjemveien. Hvordan er det møtet?
- Hva kan vi få vite om motivasjonen og verdiene til den yngste sønnen?
- Hva kunne være en like stor fornærmelse mot en far i vår kultur enn det den yngste sønnen gjorde mot sin far?
- Hva tror du, hvorfor reiste ikke den yngste sønnen hjem med en gang når hungersnøden begynte?

UT

Ikke hopp over dette punktet, men la dere utfordre til å bety en forskjell for noen. Jobb med minst 2 prosjekter i løpet av denne perioden. (se s. 11) Be jevnlig for mennesker utenfor menighetsfellesskapet! Bruk skjemaet på side 12 for å bruke det 3 i BØNN skjemaet

DEN ELDSTE SØNNEN

Tema på Gudstjenesten 17.01.2021

¹¹ Jesus sa: «En mann hadde to sønner. ¹² Den yngste sa til faren: 'Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.' Han skiftet da sin eiendom mellom dem. ¹³ Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. ¹⁴ Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. ¹⁵ Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. ¹⁶ Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe.

¹⁷ Da kom han til seg selv og sa: 'Hvor mange leiekarer hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! ¹⁸ Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. ¹⁹ Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.' ²⁰ Dermed brøt han opp og dro hjem til faren.

Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. ²¹ Sønnen sa: 'Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.' ²² Men faren sa til tjenerne sine: 'Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. ²³ Og hent gjøkalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. ²⁴ For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.' Og så begynte festen og gleden.

²⁵ Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. ²⁶ Han ropte på en av karene og spurte hva som var på ferde. ²⁷ 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' ²⁸ Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. ²⁹ Men han svarte faren: 'Her har jeg tjent deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. ³⁰ Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' ³¹ Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. ³² Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»

HOVEDTANKER OM DEN ELDSTE SØNNEN

Den eldste sønnen har valgt å være hos sin far, men allikevel uten å kjenne gleden. Han er hos sin far kun ut av plikt. Den eldste sønnen har lukket seg for sin fars kjærlighet og latt mørket få påvirke hans tanker og handlinger. Den eldste sønnen må åpne seg for sin fars kjærlighet for.

TIL SAMTALE

I bilen

Hvordan kan Gud hjelpe meg å motstå misunnelse?

Ved middagsbordet

Kan det å takke Gud for maten ved måltid gi lære oss å bedre sette pris på det vi har?

På sengekanten

- Hva tror du var grunnen til at storebroren ble misunnelig da lillebroren kom hjem ?
- Hva kan vi gjøre hvis vi synes noe er urettferdig ?

SPØRSMÅL TIL LIVSNÆRE GRUPPER

Icebreaker

Hva tenker du kunne vært veldig disrespektfull mot deg fra barnet ditt eller fra en som er mye yngre enn deg?

OPP

INN Les bibelteksten

Samtal om disse spørsmålene:

- Hvordan relaterer den eldste sønnen seg til sin far?
- Hva må til for at den eldste sønnen skal oppføre - og føle seg som sin fars sønn sønn?
- Hva kan vi få vite fra historien om familiens og farens økonomi og sosial status? Hvilken status kunne det tilsvare i Norge i dag?
- Hva tror du, hvorfor sa faren i historien: «For denne sønnen min var død og er blitt levende?» (vers 24)

UT

Ikke hopp over dette punktet, men la dere utfordre til å bety en forskjell for noen. Jobb med minst 2 prosjekter i løpet av denne perioden. (se s. 11) Be jevnlig for mennesker utenfor menighetsfellesskapet! Bruk skjemaet på side 12 for å bruke det 3 i BØNN skjemaet

FAREN

Tema på Gudstjenesten 23.01.2021

¹¹ Jesus sa: «En mann hadde to sønner. ¹² Den yngste sa til faren: 'Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.' Han skiftet da sin eiendom mellom dem. ¹³ Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. ¹⁴ Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. ¹⁵ Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. ¹⁶ Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe.

¹⁷ Da kom han til seg selv og sa: 'Hvor mange leiekarer hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! ¹⁸ Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. ¹⁹ Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.' ²⁰ Dermed brøt han opp og dro hjem til faren.

Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. ²¹ Sønnen sa: 'Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.' ²² Men faren sa til tjenerne sine: 'Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. ²³ Og hent gjøkalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. ²⁴ For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.' Og så begynte festen og gleden.

²⁵ Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. ²⁶ Han ropte på en av karene og spurte hva som var på ferde. ²⁷ 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' ²⁸ Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. ²⁹ Men han svarte faren: 'Her har jeg tjent deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. ³⁰ Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' ³¹ Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. ³² Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»

HOVEDTANKER OM FAREN

Faren er utelukkende god. Han ønsker at hans barn skal være fri. Denne friheten innebærer risikoen for at hans barn vil såre han. Samtidig er faren tilgivende og ønsker gi helbredelse. Faren ønsker at hans barn skal vite hvor høyt han elsker dem.

TIL SAMTALE

I bilen

Er det vanskelig å sette ord og vise kjærligheten man har for hverandre i en familie?

Ved middagsbordet

Hvordan kan Gud velge å vise godhet mot oss, selv uten at vi viser godhet mot han? Hvor vanskelig er det for oss å gjøre det samme som Gud?

På sengekanten

- Tror du faren i denne fortellingen er glad i begge sønnene sine ?
- Hva kan denne historien lære oss om GUD , som er vår far ?

SPØRSMÅL TIL LIVSNÆRE GRUPPER

Icebreaker

Skjedde det noen gang i barndommen din at du ble sjalu på en annen av noen grunn?

OPP

INN Les bibelteksten

Samtal om disse spørsmålene:

- Hvordan kan du beskrive en far som lar en kjær sønn ta åpenbare feil valg?
- Hvilke forventninger har faren til sine tjenere og sønner?
- Hva tror du, hvorfor forsvarte ikke den eldste sønnen sin far når den yngste viste stor disrespekt mot ham?
- Hva kan vi vite om karakteren til den eldste sønnen fra vers 28-30? Hvordan oppførte han seg mot faren sin? Kan du beskrive hans forhold til faren?

UT

Ikke hopp over dette punktet, men la dere utfordre til å bety en forskjell for noen. Jobb med minst 2 prosjekter i løpet av denne perioden. (se s. 11) Be jevnlig for mennesker utenfor menighetsfellesskapet! Bruk skjemaet på side 12 for å bruke det 3 i BØNN skjemaet

UT- FOKUS

Å ha et fokus ut over gruppen er viktig. Både fordi det skaper en god dynamikk, men ikke minst for at det er oppdraget som Guds folk her på jorden. Vi er kalt til å velsigne andre mennesker og vise dem hvem Jesus er i ord og handling.

Forslagene under her er bare noe av det dere kan gjøre, og finn gjerne på egne ting. La hovedhensikten være et eller annet som betyr noe positivt for et eller flere mennesker utenfor gruppen.

Vi har en liste med noen av de aktivitetene dere kan drive på med. Bruk gjerne tid på en kreativ idédugnad hvor det ikke er lov å komme med motforestillinger på forslagene før etter 10 minutt. Før det skal en bare tenke muligheter.

- Besøke aldershjem.
- Ta telefon til noen som trenger det
- Dele ut vafler, tilby forbønn eller lignende i byen.
- Inviter hjem på middag noen du ikke kjenner så godt fra før.
- Diakonalt arbeid for innvandrere, alenemødre, enslige, syke, eldre osv.
- Delta med misjonsgruppen i et prosjekt for innsamling til vårt misjonsprosjekt i Lupote, Zimbabwe.
- Vær tilstede i byen for å tilby forbønn/samtale
- Stille opp i et frivillig verv i byen

3 I BØNN

Følgende er en hjelp til regelmessig å be for 3 mennesker som ikke er en del av fellesskapet i menigheten.

Du skriver ned navnene på opptil 3 personer som du tenker du på en spesiell måte vil ha et bønneansvar for denne tiden.

Be så folk i gruppen regelmessig spørre deg hvordan det går med din relasjon til dem. Er det ting Gud viser deg osv. Noter det gjerne ned til høyre her.

3 personer jeg ønsker å be for
Person 1

Person 2

Person 3

Erfaringer og bønnesvar

*For jeg er virkelig den yngste sønnen.
Jeg er den eldste sønnen.
Og jeg er underveis til å bli faren.
Og for dere som vil dele denne åndelige reisen med meg,
håper og ber jeg om at dere ikke bare vil finne det bortkomne
barnet i dere selv,
men også den kjærlige moren eller faren som er Gud.²*

Henri Nouwen

² Nouwen, *Den bortkomne sønn vender hjem*, 30-31